

ОДИН ИЗ САТИРИЧЕСКИХ ЖАНРОВ – ПАРОДИИ

Борбучалова Б.Ж.

Бишкекский государственный университет им. К. Карасаева, старший преподаватель

Аннотация: В данной статье рассматривается жанр пародии в кыргызской литературе. Пародия – это сатирическое произведение с острым языком и небольшим размером, которое поднимает актуальные и проблемные вопросы нашей жизни и выносит их на всеобщее обсуждение, а также разоблачает наших нечестных людей, негативно влияющих на наш прогресс. Основной предмет пародии – общественная жизнь, люди. Основным средством пародии является усиление иронической стороны высмеиваемого образа, иногда его преувеличение (гиперболизация), определение его соответствующего настроению характера, а также доказывание порочности образа. В нашей среде есть факты, которые можно писать со смехом, а можно писать с язвительным сарказмом. Пародия – насмешливое подражание кому-либо. Поэтому не зря пародию называют «художественной сатирой».

Ключевые слова: пародия, сатира, юмор, злободневный, проза, поэзия, песня, рассказ, газета, писатель, литература, советский, мулла, жизнь, журнал, произведение, влияние.

САТИРАЛЫК ЖАНРЛАРДЫН БИРИ – ПАРОДИЯЛАР

Борбучалова Б.Ж.

К. Карасаев атындагы Бишкек мамлекеттик университети, улук окутуучу

Кыскача мазмуну: Бул макалада кыргыз адабиятындагы пародия жанры тууралуу каралат. Пародия турмушубуздагы актуалдуу, проблемалуу маселелерди көтөрүп, эл алдында талкууга койгон, алга жылышыбызга терс салакасын тийгизген кыңыр-кыйшыктуу адамдарыбызды ашкерелеген тили курч, көлөмү жагынан чакан сатиралык чыгарма. пародиянын негизги предмети деле – коомдук турмуш, адам. Пародиянын негизги каражаты - күлкүгө алынган образдын ирониялык жагын күчөтүү, кээде ашыра сүрөттөө (гиперболизациялоо), маанайда ага тийиштүү мүнөздү аныктоо, кемчилдик жагын жерине жеткере далилдөө болуп саналат. Айлана – чөйрөбүздө күлкү менен жазыла турган, кекерлүү какшык менен жазыла турган да фактылар кездешет. Заар тилдүү менен жазыла турган материалды жеңил юмор менен берсе, же, тескерисинче, жеңил юмор менен жазыла турган турмуш чындыгын ачуу тил менен жазса, албетте, пародия өз күчүндө боло албайт. Пародия - шылдың менен бирөөнү тууроо болуп саналат. Ошондуктан, пародияны «көркөм чыгарманын сатирасы» деп бекеринен айтышпайт.

Ачык сөздөр: пародия, сатира, юмор, актуалдуу, проза, поэзия, ыр, окуя, газета, жазуучу, адабият, совет, молдо, турмуштук, журнал, чыгарма, таасир.

ONE OF THE SATIRICAL GENRES IS PARODIES

Borbuchalova B.J.

Bishkek Humanitarian University named after K.Karasaeva, senior teacher

Abstract: This article discusses the genre of parody in Kyrgyz literature. A parody is a satirical work with a sharp language and a small size that raises topical and problematic issues in our lives and brings them to the public discussion, and also exposes our dishonest people who negatively affect our progress. The main subject of parody is social life, people. The main means of parody is to

strengthen the ironic side of the ridiculed image, sometimes exaggerate it (hyperbolization), determine its character corresponding to the mood, and also prove the depravity of the image. In our midst, there are facts that can be written with laughter, or you can write with caustic sarcasm. A parody is a mocking imitation of someone. Therefore, it is not for nothing that the parody is called "artistic satire."

Keywords: *parody, satire, humor, topical, prose, poetry, song, story, newspaper, writer, literature, Soviet, mullah, life, magazine, work, influence.*

Киришүү: Кыргыз адабият таануу илиминде көп сөзгө алынбай келаткан сатиралык жанрлардын бири - **пародиялар**. Бул жанрдын айланасында бүгүнкү күнгө чейин түрдүү көз караш, пикирлер жашап келет. «Пародия» деген терминдин өзү ар кандай маани-мазмунга байланыштырылып каралган учурлар бар. Ар кайсыл адабий булактарда түрдүү аныктамаларга ээ. Ал эми биздин улуттук адабиятыбызда же адабият таануу илимибизде бул жанрга көп көңүл бурулбайт.

Теманын актуалдуулугу жана максаты: Кыргыз сатириктеринин ичинен да пародия жазгандары өтө аз. Жолоочу Рысбаевдин ысымы кыргыз окурмандарына акын-сатирик, котормочу, чебер журналист катары жакшы белгилүү. Жолоочу Рысбаевдин поэтикалык жыйнактарын барактап көргөндө, акындын коомдогу терс көрүнүштөрдү, адамдардагы ач көздүктү, аялдардын терс сапаттарын, куру убадачыл жетекчилерди ж.б. терс жорук-жосундарды сындап, аларга карты куйкумдуу ырларын, курч калеминен көрөбүз. Акындын сатиралык ырларында, тамсилдеринде, пародияларында, достук азилдеринде ж.б. чыгармаларында автордун акындык жана адамдык жан-дүйнөсү ачык көзгө көрүнүп, ырларындагы алгылыктуу сапаттык белгилер окурмандарды өзүнө тартып турат. Чындыгында аталган акын-сатириктин жөнөкөй эле лирикалык ырларында дагы күлкүнүн элементтери ачык эле сезилип турат. Анын сатиралык ырлары, жанытмалары, тамсилдери, жолдоштук азилдери, шакабалары, пародиялары ж.б. адабиятыбызда өзүнчө өңүттөн карап, талдоону талап кылган көрүнүштөрдөн. акын-сатирик Ж.Рысбаевдин өз жүзү, баскан-турган жандуу кыймыл-аракети, сүйлөө манерасы көзгө таасын көрүнөт. Кайдан, качан, кандай сатиралык чыгармасын окубайлы, андагы сатиралык каармандын жүзү бизге тааныш, анткени ал аркылуу биз дайыма автор Ж.Рысбаевди көрүп турабыз. Себеби, акын-сатирик өзүнүн жазуу стилин, изилдөөчү объект, б.а, темасын тапкан сатирик катары билебиз. Акындын таасирдүү чыккан сатиралык чыгармаларынын катарында «Коңгуроо», «Кошомат», «Мышык Мыёолоевич», «Коңуз», «Карышкырдын арызы», «Пил менен кандек», «Кашаң тору», «Өкүм», «Бар илими», «Балекеттүү баш», «Шпаргалка», «Импортный грипп», «Арсыз Адольф», «Молдокем», «Ооба, жарайт» ж.б. кошууга болот. Акындын сатиралык чыгармалары жөнүндө айтканда, анын тамсилдери, ырлары, пародия, жанытма, фельетондорунан тышкары да жолдоштук азил-тамашалары, шакабалары, какшык-күйдүргүлөрү да өзүнчө кароого арзыйт.

Мына ушул аспектиден алып караганда акын-сатирик Ж.Рысбаев кыргыз адабиятында, анын ичинде кыргыз сатирасында өзүнчө орду, үнү, жүзү, жазуу стили бар калемгер катары көзгө таасын тартылат. Сатирик-акын Ж.Рысбаевдин сатиралык чыгармаларынын ичинен пародиялары да өзүнчө сөзгө арзыйт. Пародия көркөм өнөр жаатындагы өтө кеңири таралган жанр. Аны кыргыз сатирасынын эле алкагынан карап, ошол чөйрөгө гана таандык түшүнүк деп билсек, анда албетте чектелгендикке жол берген болоор элек. Сатирик-акын Ж.Рысбаевдин бизге белгилүү болгон «Өтүк», «Пальто», «Шым» ж.б. пародиялары бар. Алар акындын 1988-жылы жарык көргөн «Коңгуроо» ыр жыйнагынан орун алган.

Келгендерден кеп угуп,
Көргөндөрдөн коп угуп.
Баспай калган малдардын,
Баасы кыйын деп угуп.
Арыгына карабай,
Акча берип аябай.
Терилерин алдырып,
Темирге чоюп салдырып.
Биздин мобул комбинат,
Булгаары мыкты болсун деп,
Буу менен сууга ийлеген.
Бул жердеги устанын,
Атандын көрү дүнүйө,
Акылман адам билбеген.
Такасынын куюусун,
Тасмалдап желим чаптаган.
Тиктесең сонун көрүнгөн,
Тийип койсоң түгөткө,
Тигишинен сөгүлгөн.
Кош сыдырма салдырган,
Кокуйлатып кийгенди,
Алтымыш сом акчасын,

Алты эле күндө жандырган [1] - деп акын бул пародиясын бут кийимдердин сапатсыз материалдардан бычылып, анан тигилиши да бош болуп, тез эле сөгүлүп, жыртылып, натыйжада өз баасын актабай, аны алган адамдын айласын алты жеринен кетирип жатканын автор туура сындап көрсөтөт. Ал эми «Пальто», «Шым» деген пародияларында жогорудагыдай сапатсыз кийимдерди чыгарып, алар элдин талабын канааттандырбай жаткандыгын баяндайт.

Пародия жөнүндөгү аныктама - түшүнүктөргө келсек. Анда «Адабият таануу терминдеринин сөдүгүндө» - вид сатирического произведения, целью которого служит осмеяние литературного направления жанра, стиля, манеры писателя, отдельного произведения» [2] - деп көрсөтүлөт. Негизинен пародиялар тигил же бул көркөм чыгарманын кемчилдик жагын өзүнүн ыкмасына, өзгөчөлүгүнө салып, анын мазмуундук өзөгүнөн алыс кетпей туруп сүрөттөө менен ашкерелеп берүүчү өзүнчө сатиралык мазмуунуна, тематикасына, сюжеттик өзгөчөлүгүнө, сүрөттөлгөн каармандарынын образдарына, композициясы менен тилине карата болушу мүмкүн. Пародиянын негизги каражаты - күлкүгө алынган образдын ирониялык жагын күчөтүү, кээде ашыра сүрөттөө (гиперболизациялоо), маанайда ага тийиштүү мүнөздү аныктоо, кемчилдик жагын жерине жеткире далилдөө болуп саналат. Ал эми чет элдик окумуштуулар т.а. англиялык адабият таануучулар «пародия» жөнүндөгү түшүнүктү төмөнкүдөй мүнөздө аныкташат: алда канча жеткиликтүү аныктаманы орустун пародия изилдөөчүлөрүнүн бири А.А. Морозов төмөнкүдөй берет. Анын түшүнүгү боюнча пародиядагы «экинчи пландын» болушу анын сапаттык деңгээлин аныктайт. Ал эми «экинчи план» бул пародиядагы карама - каршылыкты пайда кылуучу фон десе да болот. А.А.Морозов өзүнүн берген аныктама оюн андан ары минтип улантат: «Разоблачение одной сущности оригинала без обращения к его художественным средством не будет еще пародист». [3] Бул айтылган ой-пикирлердин ичинен пародиядагы эки түшүнүктү тактоо зарылчылыгы туулат. Алар: «Экинчи пландын» пародияда болушу жана пародист тарабынан оригиналдагы көркөмдүк өзгөчөлүктүн колдонулушу. Бул жерде маселе пародиядагы «экинчи пландын» жөн эле орун алышы эмес, ал чыгармага имитация берип, экинчи түшүнүктү алдын ала айтып эске салып турат. Бул көз караштарды толуктап М.В. Вербицкая: «Как нам представляется, объединение эти два признака - наличие «второго плана» и «использование художественных черт подлинника в понятие «имитационный характер» произведения, мы можем избежит типичной ошибки исследователей пародии. Часто произведение, имеющие общирные и глубокие топологические связи называют пародиями» [4]-деген оюн айтат. Кыргыз адабият таануу илиминдеги пародия жөнүндөгү көз караштарда негизинен жогорку көз караштарды кайталоо менен аны адабий сатиралык жанрдын активдүүсү катары мүнөздөйт. Кыргыз сатириктеринин арасында пародия жанрына көбүрөөк кайрылган автор катары биз бүгүнкү күндө акын Т.Самудиновду билебиз.

Кыргыз сатирасындагы достук азилдер менен пародиялар жөнүндө адабиятчы-изилдөөчү Х.Бапаев өзүнүн бир эмгегинде мындай деген оюн билдирет: «Пародия - шылдың менен бирөөнү тууроо болуп саналат. Ошондуктан, пародияны «көркөм чыгарманын сатирасы» деп бекеринен айтышпайт. Пародиянын алдына койгон негизги

максаты бир жазуучуну сындап, жоготуу эмес, кемчилдигин бетине айтуу менен андан ары ийгиликке жетишине түрткү берүү». [5] Мындагы келтирилген түшүнүккө түздөнтүз акыл токтотуп карасак. анда, пародия - бирөөнү тууроо деген көз караш бүгүнкү күнгө анчалык туура келе бербейт. Адабиятчы Х.Бапаев түшүндүргөндөй, пародия - жөн эле бирөөнү шылдың менен кургак тууроо эмес. Ал жерде түрдүү маселе, маанилүү жагдайлар чечилүүгө тийиш. Булар жөнүндө орус адабиятында пародия жанрын изилдеген окумуштуу В.И. Новиков төмөнкү көз карашын билдирет: «Пародия - это прежде всего явление искусства. Следовательно, ей присуще общее свойство искусство — смысловая неисчерпаемость. И перед читателями (зрителями, если мы имеем дело с пародией в театре, в изобразительном искусстве), независимо от степени их подготовленности, стоит единая главная задача-продвинуться как можно дальше в глубину пародийного текста». [6] Орус адабиятындагы пародиядан орун алган кош пландуу көрүнүш жөнүндө өз убагында биринчилерден болуп Юрий Николаевич Тынянов илимий иштерин жүргүзгөн. Бул окумуштуу тарабынан пародия жанрынын ачылышы адабий-теориялык илим үчүн чоң жеңиш болгон. Аталган окумуштуу биринчи жолу жанрдын татаалдыгын жана маанилүүлүгүн ачып көрсөтүү менен өзүн да элге тааныта алды. Ю.Н.Тыняновдун эки белгилүү макаласы - «Достоевский жана Гоголь (пародиянын теориясына карата)» (1921—жыл), «Пародия жөнүндө» (1929-жыл) - ушул мезгилге чейин бул адабий тармакта негизги эмгек катары каралып келүүдө. Ю.Тынянов тарабынан киргизилген түшүнүк - категориялардан болгон «объект», «экинчи план» дегендер көпчүлүк тарабынан кабыл алынган терминология болуп калды. «Пародия существует постольку, поскольку сквозь произведение просвечивает второй план, пародируемый; чем уже, определеннее ограниченнее этот второй план, чем более все детали произведения носят двойной оттенок, воспринимаются под двойным углом, тем сильнее пародийность». [7] Ал эми изилдөөчү Новиков В.И. бул терминдик түшүнүккө карата өз пикирин төмөнкүчө билдирип, мурунку изилдөөчүнүн ой-пикирин кыйла эле тактап көрсөтөт: «Невязка» - сигнал пародийности, услышав который мы перестаем верить в буквальность первого плана. Однако мысль Тынянова о «невязке» необходимо продолжить. «Невязка» лишь сигнализирует: перед нами пародия. Но восприятие наше такой констатацией не ограничивается. Мы начинаем читать текст в качестве пародии, всматриваться в него, как в картину. Мы вступаем в своеобразный диалог с пародийным текстом, задавая ему вопросы и получая ответы. Что не здесь пародируется? И дальше: почему, как и зачем пародируется? Что, собственно говоря, хотел автор пародии сказать своим текстом? В чем смысл данной пародии?» [Новиков.В.И. Книга о пародии. - М., 1989, стр.12.] Чындыгында, мындай караган адамга маселенин ток этер жери эле ушунда сыяктуудай туюлат. Бирок, адабиятчы К.И.Новиков өзүнө чейинки айтылып келген көз

караштарды кайра бир сыйра акыл таразасынан өткөрүү менен аларга турмуш өзү зарылдык катары талап кылган адабий- теориялык пландагы түзөтүүлөрдү киргизүүгө аргасыз болот. Болбосо, өзүнө чейин бул жанр боюнча изилдеп, ой-пикир айткан изилдөөчүнүн көз карашындагы чектелүүнү эмики изилдөөчү В.И.Новиков оцдоо менен бул жанрдын эртеңки күнү үчүн, илимдин илгерилеши үчүн өз милдетин өтөөдө. Натыйжада, «невязка» бир эле байланыштыруучу жана пародиянын жанрдык башкы белгиси катары каралып келген болсо . эми окумуштуу В.И.Новиков тарабынан жогоруда көрсөтүлгөндөй ал көп негизги функцияларды жанр ичинде аткарууда. Ошондой болсо да, пародиядагы башкы, биринчи планда да, али белгисиз, так маалымат бере элек анын экинчи планы да, факт - «невязканын» өзү да - баары биригип бизге негизги көркөм ойду, түшүнүктү берүүдө булар дагы эле чабалдык кылат. Пародия - бул жөнөкөй эле «кош ой жүгүртүү» же «кош маани - максаттуулук» эмес. Анда биринчи жана экинчи пландардын бири-бирине болгон мамилелерин, максаттарын өзүнө камтыган ары татаал, ары так жана көп кырдуу болуп көрүнгөн үчүнчү план да орун алат. «Третий план - это мера того неповторимого смысла, который непередается только пародией и не передаваем никакими другими средствами. Наша прочтение третьего плана - это сопоставление в сознании первого и второго планов. Неважно, легковенно ли высекается наших сознанием искра смысла - или мы приходим к нему в результате не которого раздумья. Это уже зависит от особенностей индивидуального восприятия, от степени информированности читателя о возможных объектах пародии. Важно выйти на третий план, на глубинное измерение пародийного смысла. Подлинное понимание пародии начинается тогда, когда в читательском сознании выстраивается третий план». [6] Албетте, ар кандай чыгарманы окуу менен окурман өзүнүн жеке ой-пикирине ээ болот. Ар бир чыгарылган жыйынтык бул али акыркы жыйынтык эмес. Бул түшүнүктүн өзгөчө пародияда негизги мааниге ээ экенин жогоруда айтылган пикирлер да кайсыл бир өлчөмдө далилдеп тургансыйт.

Мындан улам келип пародиядагы үчүнчү пландын интерпретацияга өтүп кетиши да өзүнчө көңүл бурууну талап кылат. Бул болсо көбүнчө пародияда айтылган ойду окурман өзү таразалап, баалап, андан кийин ал өзүнүкүн жаратууга өтөт. Мындай кубулуш адабияттын бардык түрлөрүнө, жанрларына мүнөздүү десек болот. Окурмандар, өзүбүзгө өтө чоң жоопкерчилик менен чечкиндүүлүктү алып, автор өз чыгармасында мурун эле айтып өткөн ойду кайра өзгөртүүгө, т.а. өзүбүздүкүн жаратууга өтөбүз. Мында көпчүлүк учурда чыгарманын негизги идеясы өз калыбында эле калат, Бирок, экинчи бир окурман аны өз түшүнүгүнө жараша кабылдайт да, өзү жаңы жараткандай сезимди баштан кечирет. Анан калса, авторлор өздөрү да интерпретацияга түрдүү позициядан туруп мамиле жасашат. Пародиянын эң жогорку маанилик же маани берүүчү чеги бул - анын үчүнчү планы болуп эсептелет. Ал

пародиялык чыгарманын ичинде жалпылануучу касиеттерге ээ болбостон, көбүнчө өзүнчө турган материалдык элемент болуп саналат. Ал пародияны окуп чыгууда жана андагы элементтерге көркөм аспектиден мамиле жасаган учурда гана көрүнөт. Тилекке карты, пародияга болгон мамиленин таржымалы далилдегендей, көбүнчө андагы күлкүнү жараткан фактыга жана ал жөнүндөгү ой жүгүртүүгө гана көңүл бурулат да, ал эми деталдаштырылган жана чечмеленген үчүнчү пландын түзүлүшүнө, ошондой эле пародистин анализдөөнү талап кылган корком кабылдоосуна негедир кызыгуу аз болот. Чындыгында тигил же бул пародиядагы толук кандуу ой маанисине карата илимий же сынчыл мүнөздөгү талаш-тартышты мисал катары практика жүзүндө көрсөтүп, айтып бере албайбыз.

Биздин улуттук адабиятыбызда мындай практика орун ала элек. Ошондой болсо да, башка бардык жанрлардагы чыгармаларды окуп үйрөнүү жана ал жөнүндө ой жүгүртүү эч качан аларды көп жолку интерпретациялоосуз болбойт. Ошону менен катар, көркөм мазмундун көп сандаган оттенкторунун акырындык менен ачылышына да пародиядагы өзгөчө план негизги ролду ойнойт. Демек, үчүнчү план - пародиянын терең мазмунун аныктоочу чен-өлчөм. Андан маани берүүчү оттенктордун байлыгы, көп кырдуу ой тыянактардын жогорку потенциалдуулугу көрүнөт. Адабий көркөм чыгарманын ички идеялык-эстетикалык касиети эч качан бир жолку эле окуу менен чечилип, түшүндүрүлбөйт, тескерисинче, ал процесс бир нече жолку окуу менен ишке ашат. Ошол сыяктуу эле чыныгы көркөм эстетикалуу пародия да өзүнө окурмандын бир канча жолу кайрылуусун талап кылат. Ошентип, ар бир мындай окуучулук ырахат алуу - бул үчүнчү пландын уламдан-улам тереңге карай сүңгүшүнүн чыныгы жемиши.

Демек, пародия эмне? - деген суроого дагы бир жолу такалабыз. Өзүбүздүн Ата Мекендик сөздүктөр менен энциклопедияларда жогоруда белгилеп өткөндөй так дефинициялык аныктама орун алган эмес. Ошондой эле көрүнүш чет элдик адабияттарда, сөздүктөрдө, энциклопедияларда дагы орун алган. Мисалы, америкалык пародия изилдөөчү Д. Макдональд пародиянын дефинициялык аныктамасына кыйла эле сынчыл көз караш менен карап, андагы терминдик чаржайыттуулукка макул эмес экендигин билдирген. [8] Ал эми бир эле учурда адабиятчы жана пародист катары таанылган А.З. Паперный пародиялуу мүнөздө жанрдын дефинициясын берүүгө далалаттанган: «Что такое пародия? Я бы предложил такое определения: пародия - это такое произведения, где пародирующий пародирует пародируемого». [9]

Кыргыз тилинде жарык көргөн «Адабият таануу терминдеринин сөздүгүндө» (түзүүчүлөр: Ж.Шериев, А.Муратов) «пародия» деген терминдин кыргызча маанисин «ырга каршы» деп түшүндүрүшөт [10] Демек, мурунку эле 1974-жылы орус титлинде жарык көргөн «Адабият таануу терминдеринин сөздүгүндөгү» терминдик түшүнүктү кийинки кыргыз түзүүчүлөрү (Ж.Шериев, А.Муратов) ошол калыбында эле

өзгөртпөстөн кайталап берген. Адабият таануу илими боюнча эмгек жазып, терминдерге мүнөздөмө берген окумуштуу-түзүүчүлөр мындай талаш-тартыш маселеге чыныгы адис катары мамиле жасабагандыгы ушундан эле байкалып турат. Болбосо, кыргыз пародия жанры менен достук азилдеринин айрым авторлор тарабынан чаташтырылып пайдаланылышы да орун алмак эмес. Кыргыз адабиятындагы пародиялар кийинки мезгилдерде жанрдык жактан алда канча калыптануу процессии баштан кечиргендей абалда көрүнөт. Кыргыз пародияларынын саны да артып, анын сапаттык деңгээли да атайын сөзгө алууга муктаж. Кыргыз пародисттери: Т.С Самудинов, С.Кадыров, Б.Сарногоев ж.б. жараткан чыгармалары мунун толук далили.

Изилдөөдөгү жыйынтыктар: Пародия жанры кыргыз профессионал акындарында, ырчы-обончуларында ж.б. корком өнөр адамдарынын чыгармачылыгында кеңири учурайт. Пародияда мурунку чыгармадагы айтылган ойду улоо, аны мазмуундук жана идеялык-тематикалык жактан тереңдетүү, толуктоо, ошол эле учурда пародияланып жаткан чыгармадагы башкы ойго карама-каршы келген альтернативдүү ойду, позицияны билдирүү, сунуштоо менен бирге андагы негизги кемчилдикти сыңдоо да бекем орун алат. Пародиялар бүгүнкү күндө биз түшүнгөндөй курулай тууроо эмес. Ал объект катары каралып жаткан чыгарманын стили менен жазылса да ошол чыгармадагы толук айтылбай калган ой, башкы идея экинчи бир адам (пародист) тарабынан юмор аркылуу ишке ашырылат, толукталат, тереңдетилет. Демек, пародия - өзү менен өзүн ачуу десек, мүмкүн туура болот.

КОЛДОНУЛГАН АДАБИЯТТАР:

1. **Рысбаев.Ж.** Коңгуроо. – Ф.,1988,16-бет.
2. **Словарь литературоведических терминов.** – М.,1974,стр.159.
3. **Морозов.А.А.** Пародия как литературный жанр. -М.,1960, стр.48
4. **Вербицкая.М.В.** Литературная пародия как объект филологического исследования. – Тбилиси.,1987, стр.70-80.
5. **Бапаев.Х.** Кыргыз сатирасынын табияты. - Ф., 1971,135-136-беттер
6. **Новиков.В.И.** Книга о пародии. -М.,1989, стр.8
7. **Тынянов.Ю.Н.** Поэтика. История литература. Кино. -М.,1977, стр.212.
8. **Macdonald. D.** Some Notes on Parody-Ln parodies. An anthology from cha user to Vesrbohm and abter. №4. 1960г. p 557
9. **Паперный.В.** За здоровый смех. -М., 1964, стр.62-69.
10. **Адабият таануу терминдеринин сөздүгү.** -Ф.,1987, 68-69-бб.